

DZIENNIK BIAŁOSTOCKI

Wychodzi codziennie zrana w dni powszednie niedziele i święta. — Numer pojedynczy 6 marek.

Prenumerata z odnośnieniem do domu i przesyłką pocztową wynosi 150 marek miesięcznie. Prenumeratę przyjmuje się tylko miesięczną.

CENA OGŁOSZEN: 1 wiersz nonparelu lub jego miejsce za tekstem 8 mk., w tekście 15 mk. Nekrologi po 10 mk. za wiersz. Ogłoszenia drobne po 2 mk. za wiersz. Poszukującym pracy po 1 mk. Ogłoszenia, nadesłane po g. 6 wieczorem, liczą się o 20% drożej.

REDAKCJA:
Rynek Kościuszki Nr 1. — Telefonu Nr 63.
ADMINISTRACJA:
Rynek Kościuszki Nr 1. — Telefonu Nr 63.
Otwarta od godz. 9—2 i od 5—7 wiecz.

W sali „PALACE” Teatr Polski przy D. O. G. Białystok pod Dyrekcją K. Berońskiego W sali „PALACE”

Wstęp dla publiczności cywilnej wolny

Piątek 18 lutego 1921 r.

WIELKI WIECZÓR KABARETOWY

Część I. Śpiewy tańce oryg. kaplety, piosenki, recytacje, monologi.

Część II. **ZŁODZIEJ** sketch z francuskiego.

Udział całego towarzystwa.

Muzyka wojskowa.

Peczatek o g. 8. wieczorem.

Bilety wstępnie do nabycia w składzie Aptecznym Z. Maciejewskiego, Kułackiego, 3, vis-à-vis kościoła; w dzień przedstawienia w kasie teatralnej.

Sobota dn. 19 i niedziela 20 lutego 1921 r. **PREMIERA**
przedstawienie galowe ka. uczczenia rocznicy wkroczenia wojsk polskich do Białegostoka

TAMTEN

dramat współczesny w 5 aktach
Gabryeli Zapolskiej

Kostjumy teatrów warszawskich. Dekoracje pomysłu Tadeusza Stasiaka
Reżyser M. Mieczysławski

Komunikat: Wtorek 22 lutego 1921 r. Droczysty wieczór plebiscytowy. Cały dochód czysty przeznaczono na Rzecz Górnego Śląska. Udział przyjął referent teatrów żołnierskich M. n. Spr. Wojsk. Gastaw Cybalski-Jankowski.

Polsko - francuskie stosunki gospodarcze.

Warszawa, 16.2. (Tel. od wł. kor.) „Rzeczpospolita” donosi z Paryża: Układy gospodarcze, które w imieniu rządu polskiego prowadził w Paryżu pan Artur Bednis, są na ukończeniu. Propozycje polskie zostały przez rząd francuski przyjęte za podstawę układów. Obecnie toczą się rokowania w sprawie Górnego Śląska. Koła finansowe francuskie wyrażają oczekiwanie, że rząd polski utworzy w Paryżu stałych przedstawicieli gospodarczych.

Na ile dymisji m. n. Poniatowskiego

Warszawa 16.2. (Tel. od wł. kor.) Klub Pracy Konstytucyjnej zgłosił w ciągu dyskusji nad exposé prezidenta ministrów wniosek o wyrażenie rządowi votum zaufania. Wniosek taki znalazł niewątpliwie w Izbie znaczną większość. Co do obsadzenia Ministerstwa Rolnictwa, pozostawionym to zostanie prezydentowi ministrów. Przypuszczalnie kierownictwo ministerstwa objmie podsekretarz stanu Chmielewski.

Żądanie uwolnienia misji polskich z niewoli bolszewickiej.

Warszawa, 16.2. Tel. od wł. kor. W kołach politycznych zwracają uwagę na konieczność energicznej akcji rządu polskiego w sprawie uwolnienia z niewoli bolszewickich dwóch misji polskich. Jedną jest misja Czerwonego Krzyża pod kierownictwem pana Stanisława Zielińskiego z Kijowa — nadto członkowie misji wystanych na Kaukaz południowy pod przewodnictwem Tytusa Filipowicza. Członkiem misji widnie bolszewickie wytoczyły proces o szpiegostwo.

Spekulacje Banku Kupieckiego Polskiego

Warszawa, 16.2. Tel. od wł. kor. Jak donosi „Niród”, w związku z rewelacją mi. trgoz, pisma o spekulacji Banku Kupieckiego Polskiego, odbyło się zebranie dyrektorów oddziałów banku. Na skierowaną do Ministerstwa Skarbu prośbę, minister skarbu odpowiedział, że nie ma się w tej sprawie nic uczynić, gdyż skierowaną została już do prokuratora.

Echa wyników wizyty paryskiej.

Warszawa 16.2. (E. E.) Minister Sosnkowski wyjechał z Paryża nie do Warszawy lecz do Belgii. Przed wyjazdem z Paryża minister, dzielił wywiada korespondentowi „Gazety Warszawskiej” i oświadczył, że jest zadowolony z przebiegu rokowań i spodziewa się ich zakończenia w końcu tygodnia.

Sąd marszałkowski.

Warszawa, 16.2. (Tel. od wł. kor.) Sąd marszałkowski odbył się dziś w przedmiocie zarzutów, czynionych przez Stapińskiego posłowi Raczkowskima. Przestachano dwóch świadków, d-ra Aleksandra Raczynskiego i dyrektora spółki garbarskiej Bachosza.

Wzmocnienie obsady pogranicznej.

Warszawa 16.2. (Tel. od wł. kor.) Ze względu na potrzeby ścisłej kontroli pogranicznej w okresie plebiscytowym ministerstwo spraw wojskowych z ministerstwem spraw zagranicznych wzmocniło obsadę pograniczną. Inspektorem pogranicznym został mianowany pułkownik sztabu generalnego Stanisław Augustyn.

Podróże m. n. Sapiehy.

Warszawa 16.2. (Tel. od wł. kor.) „Przyjazd ministra Sapiehy do Warszawy oczekiwany jest w przyszłym tygodniu. Wyjazd do Bakaresztu ma nastąpić 28. lutego

Niemia wojny.

Warszawa 16.2. (Tel. od wł. kor.) Z Bakaresztu donoszą: Prezes ministrów Take Jonesa oświadczył w senacie, że między Rumunią a Rosją sowiecką niema stanu wojennego. Obie strony wysłały delegatów dla porozumienia w kwestjach gospodarczych.

Sprzeciw Szwajcarii.

Warszawa 16.2. (Tel. od wł. kor.) Z Berna Szwajcarskiego donoszą: Rada Szwajcarska wysłała posłowi francuskiemu notę, w której ostatecznie sprzeciwiła się przewozowi wojsk międzynarodowych przez terytorium szwajcarskie.

Rokowania polsko-gdańskie.

Warszawa 16.2. (Pat.) Program rokowań polsko-gdańskich ustalony z przybyłym z Gdańska senatorem Jedelowskim jest następujący: W piątek o godzinie 10 rano odbędzie się w Warszawie wspólne zebranie komisji gospodarczych, a o godzinie 3 popołudnia wspólne posiedzenie wszystkich komisji komuniacyjnych. W sobotę odbędzie się w wielkiej sali senatu Gdańskiego zebranie komisji politycznych. Prace w komisji rozpoczną w Warszawie i Gdańsku od przyszłego tygodnia począwszy.

Poincaré w Komisji Spr. Zagr.

Paryż, 15.2. (Pat.)

Komisja dla spraw zagranicznych wybrała na prezesa Poincaré'go.

Kup pożyczkę—Miljonówkę.

Honor munduru polskiego.

Dzień onegdajszy był dniem groźnym dla wszystkich, żyjących dotychczas uczestników walk o niepodległość Polski, wszystkich tych, co na pierwszy zwłok Komendantów przypisali pod Jego rozkazy, by wywalczyć niepodległość dla swego narodu i kraju.

Żadne więc, dotychczas ich krępujących obowiązków, nie powstrzymały ich od spełnienia tego szczytnego zadania. Zerwali ze wszystkim co ich dotychczas łączyło, by pójść na głoszenie własnego serca.

— Im to, tym częściej szerszema ogółowi nieznanym z nazwiska, bohaterstwu uczestników walk legjonowych — Polska może zawdzięczać swą niepodległość. Im, aniczymstarem, „ojcom narodu”, co mają imię Ojczyzny na ustach, godziło się z losom niewoli, łamać w swych synach porwy młodzieńczego zapala.

Mimo trudności, jakie się nasuwały, mimo przeszkód, jakich doznawali ze strony „politycznie wyrobionych” sfer naszego społeczeństwa, młodzieńcy ci, czystokroć z ław szkolnych wyrwali — nieporażeni swego postanowienia, grapali się wprowadzić nielichym, lecz zwartym zastępem wokół wysoko dźwignętego przez Komendanta szton-dara Wolności Ojczyzny.

Wielu z nich nie doczekało radosnej chwili zręczania, każdy z ciemniczonego w niewoli narodu. Nie wszyscy z nich mogą dziś oglądać arcywzrostniomy gmoach ich młodzieńczych idei, płomiennych zapaleń.

Wielu z nich życie złożyli w walkach, nie oglądawszy badającego się gmoacha naszego niepodległego państwa.

Sarm wiecznym zaszcili na polach chwale, mając w chwili konania radosną świadomość spełnienia swych obowiązków.

Ci, którzy żyją obchodzą teraz dni tryumfu arcywzrostniomy swych ideałów.

We wtorek rozpoczął się w Łwowie zjazd wieźniów z obozu w Marmaros — Szeged. Zjeżdżają się ostatni męczennicy rozbiłarstwa Polski, ci, którzy mieli odwagę w czynnej formie zaprotestować przeciwko

tergom o przyszłe losy naszego narodu, jakie generał Hoffman i hr. Czerwin w Brześciu z bolszewikami. Było to w czasie najcięższych walk na Zachodzie. Zyciowo państw Koalicji wówczas dopiero zaczynało się zbliżać do swego ostatecznego zwycięstwa. Znikąd nie było pomocy.

W Polsce, obdarzonej brześcowską wolnością, aż się roilo od gmachów więziennych, w których siedzieli najlepší synowie Ojczyzny, na których pomoc mogliby liczyć uczestnicy dzisiejszego zjazdu. Wodźwie również siedzieli w celach. W więzieniu Magdeburga siedział Komendant Pilsadski i najbliższy jego towarzyszy w pracy, obecny minister wojny, gen. Sosakowski. Benjaminów roit się od dobru przez niemieckich oprawców strzelonych polskich oficerów.

W kraju nie było prawie nikogo, kłoby się mógł w mniej lub więcej skatycznej formie przedstawić temu, jednemu z ostatnich gwałtów niemieckich okupantów.

Długi więc łańcuch więźni i obozów, jakich wiele zanotowała historia naszej niewoli został powiększony jeszcze jednym — Marmaros-Szigetec.

Honor polskiego imienia, honor mandatu polskiego armatowli więźniowie tego obozu, którzy wzorem czynu II-rj Brygady Legionów, nie

agili się pod przemocą niemiecką, zachowując swój protest przeciwko gwałtom, zachowali na naszą niepodległość.

Upadły rządy zaborców. Rancło państwo austriacko-węgierskie. Twórcy irakata brzeskiego przeszli w stan spoczynku. Upadł tyranizm monarchiczny ustroj państwowy w Niemczech.

Lecc czyni męczenników Marmaros Szigetec do dziś dnia wśród nas żyją, w sercach całego narodu pozostają na wieki.

Dwa przeciwności, dwa światy. Pierwszy z nich ranał w bezdenną przepaść. Został pokłony i zapomniany.

Drugi zaś przechrwał ciężkie koleje losu i ożył, nabrał nowej mocy, awidocznijac się w historii naszych walk z bolszewikami.

Zaledwie Polska rozpoczęła swe niepodległe istnienie, zaledwie opuściła więzienia Jej najlepší synowie, a już zaraz stanęli w szeregu, pod wodzą tego samego Komendanta, by bronić swego, arczywistniejszego się dzieła.

Dzś, zebrawszy się razem na zjeździe we Lwowie mogą sobie pozwolić, że chlabilnie wywiali się ze swych obowiązków. Wrogowie pokonani Państwo Polskie zespolone ze wszystkich byłych zaborców wkracza w nowy okres życia pokojowego, w okres pracy twórczej.

wet przewal depresją strajkujących obecnie kolejarzy do powrotu do pracy.

Okres ten, wyznaczony z udziałem przedstawicieli Centralnej Komisji Związków Zawodowych, powinien być wystarczającym, aby całe społeczeństwo przygotowało się do ciężkich okoliczności, towarzyszących strajkowi kolejowemu i ewentualnie wpłynęło na Rząd, by powyższe słuszne żądania ekonomiczne uwzględnił i nie narażał kraju na ciężkie przejścia.

Gdyby jednak rząd, zamiast uwzględnienia, zastosować miał represję, termin strajka byłby przyspieszony. Taką decyzją została powzięta przez Zarząd Główny.

Zarząd Główny Z. Z. K.

Z życia nauczycielskiego.

W sobotę 12 lutego r. b. odbyło się w gmachu Seminarjum nauczycielskiego im. króla Zygmanta-Augusta w Białymstoku zebranie walne członków Oddziału Związku zawodowego nauczycielstwa polskich szkół średnich w Białymstoku. Na zebraniu stawilo się 33 członków z ogólną liczbą 34.

Zagaita zebranie przewodnicząca Związku p. Janina Komornicka. Do prowadzenia obrad zaproszona p. przełożona Kapytowska, na sekretarza pretekta gimnazjum męskiego ks. Pawła Pickarskiego.

Po odczytaniu i przyjęciu przez zebranych porządku dziennego, sekretarz Zarządu Związku p. Konstanty Kosiński przedstawił obecnym sprawozdanie z działalności Związku w kwartale ostatnim roku ubiegłego. W tym czasie Związek zainicjował i arządził dwa obchody — Kosciuszkowski i rocznicę powstania listopadowego. Otworzone zostały sekcje: jez. polskiego, języków obcych, matematyczne, geograficzne, przyrodnicze, mazycko-artystyczne rysunkowe i sekcje opieki nad rannymi i chorymi żołnierzami. Sekcje wyżej wymienione pracowały nierównomiernie. Niekłóre odbyły po kilka posiedzeń, inne po jednemu zaledwie, sekcje zaś rysunkowe i przyrodnicze dotychczas nie skompletowały się.

Grupa członków Związku rozłożyła opiekę nad jednym z pawilonów szpitala zalogi. Fundacje na ten cel tworzyły się z potrąceń i proc. od pensji członków Związku.

Z inicjatywy Związku zorganizowano również szybka pomoc dla Wilna, przez zebranie dorazne 1656 marek oraz wzięcie wydatnego udziału w pracach Komitatu Niesienia pomocy ziemi Wileńskiej, który zebrał w krótkim czasie 200 tysięcy z górą marek. Pieniądze członkowi Związku ks. Pickarski P. wręczył generałowi Żeligowskiemu.

Wysłuchano następnie sprawozdania kasowego. Ogółem w ciągu trzech miesięcy do kasy związku wpłynęło mk. 12,137.50, wydano zaś mk. 12,153, pozostało na 1 stycznia r. b. mk. 237.75.

Po odczytaniu przez p. Wacława Kwapińskiego protokółu komisji rewizyjnej, która stwierdziła, że zarząd pod względem prowadzenia ksiąg i rachunkowości stoi na wysokości swego zadania, — zebrani achiwili jednomyślnie udzielić zarządowi absolutorium.

Następnie po przemówieniu p. J. Komornickiej, która przedstawiła znaczne korzyści od utworzenia w Białymstoku Koła Towarzystwa Nauczycieli szkół średnich i wyższych, — uchwalono zlikwidować oddział Związku, jednocześnie zaś gremjalnie zapisać się na członków Twa N. S. W. i S. i utworzyć Koło tego towarzystwa.

Do zarządu zostali wybrani p. p. Janina Komornicka, Helna Zarawska, Jella Szartowska, Konstanty Kosiński, Bronisława Birtoszewiczówna, Włodzimierz Woźniak i Włodysław Kolendo.

Do komisji rewizyjnej wczuli p. p.

Wacław Kwapiński, Jarosław Sza-chelski i Zenon Krassowski, oraz zastępcy p. p. Bronisława Woźniaka i Czapowówna.

Do komisji rozjemczej wchodzą p. p. Ks. Paweł Pickarski, Marjan Antoni Rasiecki i Bronisława Woźniak oraz zastępcy: Ladomir Chmielewski i Zenon Krassowski.

Na wniosek p. J. Komornickiej, poparty przez p. K. Kosińskiego, jednomyślnie uchwalono złożyć jednorazową ofiarę na plebiscyt górnośląski w wysokości dziennej zarobka (jedna trzydziesta część pensji za luty r. b.)

W końcu zebrania p. Komornicka poinformowała o tworzącym się w Białymstoku Kole Polskiej Macierzy Szkolnej oraz o powstale już Kole Prelegentów, nawołując jednocześnie do czynnego i wydatnego poparcia tych dwóch placówek przez udział w pracy.

Uchwalono odbywać zebrania walne raz na miesiąc — w każdy czwartek po pierwszym, a to w celu częstszego obcowania i omawiania spraw.

K. K.

Kronika.

Mianowanie wojewody. Notatka, zamieszczona w nr. 35 „Dz. Białostoc.” „Nowy Wojewoda” na odpowiedzialność „Przeglądu Wiczerznego”, jest mylna co do nazwiska mianowanego. Naczelnik Państwa mianował p. Jana Krzakowskiego, dotychczasowego Naczelnika Wydziału K. dyktacyjnego w prezydium Rady Ministrów, na stanowisko Naczelnika Okręga Administracyjnego Wołyńskiego.

Z tow. „Sokół”. Pozbawione własnego lokalu i zmaszone z tego powodu pozostawać przez cały miesiąc w bezczynności — Towarzystwo gimnastyczne „Sokół” w Białymstoku rozpoczęło d. 15 bm. na nowo swą działalność. Dzięki przychylności dyrektora państwowego gimnazjum męskiego ks. dr. Haiki, który użyzył „Sokołowi” gościnny, zezwolił na arządzanie zbiorów w sali gimnastycznej gimnazjum, odbyło się we wtorek d. 15 bm. zbiórka drahen i drahow. Powital zebranych drah R. A. Kitta, ćwiczenia prowadził drah W. Młyńczyk.

Następna zbiórka odbędzie się w tejże sali w czwartek 17 bm. o g. 6-ej wiecz. (Wejścia przez podwórze od al. Warszawskiej).

Gieldy w Polsce. Celem ajęcia pod nadzór Rządu spraw obrotu walutami i towarami wydane zostało Ustawa Sejmowa o organizacji gield na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Gieldy mogą być pieniężne i towarowe.

Pośrednictwem przy tranzakcjach gieldowych mogą zajmować się tylko meklerzy, zatwierdzeni przez Ministra.

Rząd sprawuje nadzór nad działalnością gieldy za pośrednictwem komisarzy gieldowych, mianowanych przez Ministra dla każdej gieldy osobno.

[k] Odczyty. Zarząd Koła miejscowego Towarzystwa nauczycieli szkół średnich i wyższych w Białymstoku achiwili porozumieć się z centralą Twa w Warszawie, celem wprowadzenia prelegentów dla wygłoszenia odczytów Odczyty będą dwóch rodzajów — dla nauczycielstwa [specjalnie] i dla szerszej publiczności [ogólnej], przyczem ma być 2 odczyty z literatury [powszechnej i polskiej], 1 z krajoznawstwa, 1 z socjologii, 1 z filozofii i 1 z przyrody.

Opłata za telegramy zagraniczne. Ze względu na zmniejszony stosunek waluty krajowej do franka w zlocie, ustanowiony został dla obliczenia opłat za telegramy zagraniczne stosunek i franka w zlocie = 70 markom polskim.

Naczelnik Państwa nie przyjedzie do Białostoku.

(k) Prezes Rady Miejskiej m. Białostoka p. Feliks Filipowicz otrzymał od szefa kancelarii cywilnej Naczelnika Państwa telegram treści następującej:

„Naczelnik Państwa nie może przybyć d. 19 lutego do Białostoka, przyśle natomiast swego przedstawiciela.

Szef Kancelarii Cywilnej
(—) w. z. Kuleński.”

Po otrzymaniu powyższego telegrama przez Radę Miejskiej przestoi następującą odpowiedź telegraficzną do szefa kancelarii cywilnej: „Wiadomość o nieprzyjeździe Naczelnika Państwa przyjęliśmy z serdecznym żalem. Obchód zostaje przeniesiony na niedzielę 20 lutego i zredukowany do najskromniejszych rozmiarów. Celem osobistego porozumienia się będą a Pana Szefa we wtorek 17 b. m. o godz. 11-cj.

Prezes Rady Miejskiej
Feliks Filipowicz.”

Żądania kolejarzy.

Komunikat.

Sprawa zaogniona i nie ugulowanego dotąd stosunku Rządu do pracowników kolejowych i ich organizacji dalece się oddawa, a zwłaszcza przybrała formy ostrego zalargu w październiku roku ob.

Znane są społeczeństwu postawione wówczas żądania Związku przyjęte przez Rząd Szereg z nich pokazuje jeszcze do dziś dnia w Rządzie, jako nie zadowolone.

Podkreśliłmy niejednokrotnie niedocenianie przez Rząd rozgoryczenia wśród mas kolejarskich przez nie uwzględnienie najistotniejszych i wprost palących ich potrzeb.

Nawet odtam rozsadniejszej pracy także wypowiedzieli się w tym dochu pod adresem Rządu.

Niestety sprawy wlokły się i wloką trybem biurokratycznym, a życie nie czeka ani chwili i wysawa nowe konieczne potrzeby.

Właśnie w dniu 7 bm. sprawy te ostatecznie były rozważane na plenarnym posiedzeniu członków Zarządu Głównego Z. Z. K. z pomocniczymi jego organami tudzież z udziałem przewodniczącego Centralnej Komisji Związków Zawodowych.

Nadstane od Kół ze wszystkich dzielnic obfite katęgryczne odpowiedzi na terminową ankietę ZZK, po głębokiem i szczegółowem roztrząsaniu, doprowadziły Zarząd Główny do następującej achiwli:

Po rozpatrzeniu nadstanych rezolucji Kół miejscowych w liściebie 22 zgodnie z achiwli Zjazdu z dn. 9—11 stycznia rb. Zarząd Główny Z. Z. K. na posiedzeniu w dn. 7 ym lutego 1921 r. łącznie z przedstawicielami Zarządów Okręgowych i Centralnych Sekcji Fachowych, achiwli przedstawia poniższe żąda-

nia Rządowi do zlatwienia w terminie do 7-go marca 1921 r. z jednoczesnym zlatwieniem w formie przychylniej tych pozostałych 13-tu punktów, które były omawiane na Zjeździe w dn. 9—11 stycznia, a dotychczas zlatwione nie zostały Zjazd żąda:

1) Zwrotu kontingenta w gotówce za okres wrzesień — grudzień 1920 roku, a mianowicie: dla kawalera 3000 mk., malej rodziny 4000 mk., średniej rodziny 5000 mk., dużej rodziny 6000 mk.

2) Umożnienie zaliczki zwrotnej.

3) Automatyczne stosowanie mnożnika dróżyźnianego zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego i wyrównania różnicy za styczeń i luty rb. co stanowi 270 punktów, czyli za styczeń mnożnik 470 za luty 600.

4) Niestosowanie represji wobec strajkujących kolejarzy i zapłaceniu za czas strajka.

5) Udział we wszystkich komisjach dotyczących bycia pracowników Związków reprezentowanych ponad 30000 członków i uznanie Związków Zawodowych w pragmatyce służbowej jako reprezentacji kolejarzy.

6) Opłata całkowita za wpisy szkolne.

O ile by do 7-go marca powyższych żądań ZZK. Rząd nie uwzględnił, członkowie Związku, przystąpią do strajka kolejowego na całej sieci PKP. dnia 7-go marca 1921 roku.

Pomimo ciężkiego materialnego położenia kolejarzy i strajkowego nastroju, który już świezo przejawiał się w częstowem bezrobociu w niektórych warsztatach i Depot, wywołanem, po to organizacja, aktem rozprawy, ZZK. zdecydował się przesunąć termin powszechnego strajka kolejowego na 7-y marca rb. i na-

Biuletyn № 5 (k) Ukazał się biuletyn Wydziału Statystycznego Magistratu w Białymstoku; zawiera on bardzo ciekawe dane statystyczne za czas od 30 stycznia do 5 lutego r. b.

Zjawisko astronomiczne. Według biuletynu obserwatorów krakowskich w godzinach porannych dnia 2-go lipca r. b. nastąpić rzadkie zjawisko astronomiczne, widzialne a nas i dostępne dla obserwacji szerokiego ogółu.

Planeta Wenus, która obecnie tak pięknie blizszy wieczorami na zachodzie, przeobraziwszy się już wówczas na jutrzejnę, alegnie na przeciąg jednej godziny zaćmienia przez księżyc. Obserwowanie tego fenomenalnego zjawiska w biały dzień, czyniące je szczególnie interesującym, da sposobność przekonać się na własne oczy, że gwiazdy (planety) nie tylko w nocy znajdują się na firmamencie.

Przez czas, pewien przed i po zakryciu Wenus, znajdujące się już około księżyca, widocznego, jak powszechnie wiadomo, i przy świetle słonecznym, widzialną będzie gółąm wzrokiem. Obserwacja będzie ułatwiona przez maksymalną odległość kątową od słońca, która w tym właśnie dniu osiągnie Wenus.

Rejestracja obywateli polskich, posiadających majątek w Litwie. W związku z rozporządzeniem rządu litewskiego o zajmowaniu majątków właścicieli nieobcych na Litwie, Biuro Spraw Litwy M. S. Z. przystępuje do rejestracji obywateli polskich, posiadających majątek w Litwie i nie mogących tam powrócić.

Osoby zainteresowane winny przysłać pod adresem pomienionego biura (Warszawa, ul. Miodowa № 22) wypełnione kwestionariusze ewidencyjne, zawierające następujące wiadomości:

- 1) Imię i nazwisko właściciela.
- 2) Nazwa majątku i krótki opis jego (np. ilość dziesięcin, fabryki, domy)

3) Czy osoba zainteresowana posiada obywatelstwo polskie.

4) Czy w majątku znajduje się zastępcą i jakiego rodzaju posiada pełnomocnictwo (rejentalne, prywatne i gdzie zaświadczono)

5) Czy osoba zainteresowana w razie astagowienia na Litwie opieki konsularnej nad obywatelami polskimi życzy sobie powrócić do Litwy.

Powinność wojskowa. W myśl obaleszczenia Min. S. Wojsk wszyscy mężczyźni, posiadający obywatelstwo Polskie, a urodzeni w czasie od r. 1902 do r. 1885 włącznie, o ile zaś: chodzi o oficerów — to do r. 1879 włącznie, przebywający stale poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, celem zadosyćuczynienia obowiązku służby wojskowej, winni zarejestrować się osobiście lub piśmiennie najpóźniej do 8 maja r. b. we właściwym konsularnym lub a przedstawiciela dyplomatycznego Rzeczypospolitej zagranicą, bądź też a właściwej władzy wojskowej w kraju.

Kto obowiązku zgłoszenia i zarejestrowania nie dopełni, ałgnie, niezależnie od wszelkich innych skutków prawnych za zaniedbanie obowiązku służby wojskowej, pozabawienia obywatelstwa polskiego.

Od obowiązku zgłoszenia obecnie winni są ci, którzy już poprzednio d pełnili zarejestrowania się i posiadają na to właściwe zaświadczenie.

Choroby zakaźne. (k) Mimo niezwyklej doś zimy tegorocznej notowana jest w porównania z latami ubiegłymi bardzo mała ilość zachorowań w Białymstoku na choroby zakaźne. W ciągu naprz tygodnia od 30 stycznia do 5 lutego r. b. w Białymstoku zachorowało na choroby zakaźne 10 osób (5 mężczyzn i 5 kobiet); z liczby tej na tyfus plamisty zachorowało 4 osoby (2 m. i 2 k.) na tyfus brzuszy 3 (2 m. i 1 k.) oraz na tyfus rzekomy 1 mężczyzna.

Żołnierze bezrobotni. Zdembilizowani, względnie bezterminowo urlopowani, a obecnie bezrobotni żołnierze, o ile zgłoszą się do przydzielonych oddziałów zapasowych, będą tam zatrzymani na czas do trzech miesięcy w celu wyszukania im odpowiedniej pracy za pośrednictwem referentów pośrednictwa pracy.

Ruch chorych w szpitalach cywilnych. (k) W ciągu tygodnia od 30 stycznia do 5 lutego r. b. w szpitalu miejskim przybyło 6 chorych, wypisało się 8, zmarło 5, pozostało 49; w szpitalu żydowskim przybyło 13, wypisało się 8, pozostało 95; w przytłoku położniczym 12, wypisało się 17, pozostało 15, w szpitalu św. Łazarza — przybyło 13, wypisało się 19, pozostało 99; w szpitalu zakaźnym — przybyło 8, wypisało się 8, pozostało 14.

Tanie kuchnie. (k) Od d. 30 stycznia do 5 lutego r. b. wydano w taniach kuchniach m. Białostocka ogółem 8146 obiadów (3061 bezpłatnych i 5085 płatnych).

Listy do Redakcji.

Otrzymałmy list, który ze względu na bezstronność zamieszczamy bez komentarzy, nie znając dobrze omawianych w nim faktów.

Szanowny Panie Redaktorze! Prosimy o łaskawe omówienie w poczytnym Półroczniku piśmie tego co następuje:

Miejscowy oddział Polskiego Czerwonego Krzyża podzielił pomiędzy wszystkie szpitale miejskie bieliznę i abrania, któremi również obdarzył personel szpitalny.

Szpital żydowski otrzymał tylko nieznaczna ilość tej bielizny, zaś jego personelowi nie się nie dostało.

Wobec tego zapytujemy: Szpitala nie nie otrzymał, wówczas gdy personel innych szpitali został

zaopatrzony zarówno w abrania jak i bieliznę?

2. Czy wie o tem Magistrat, który utrzymuje także i nasz szpital i czy zajmie się zbadaniem tego przykrego nieporozumienia?

Złączmy dla Sz. P. Redaktora wyrazy szacunku i poważania.

Personel szpitala Żydowskiego m. Białostocka.

Następuję szereg podpisów.

Kronika policyjna.

1) Do mieszkania Kaptan Pszczy, zam. przy ul. Wiczyńskiej № 7, wstrępnęli złodzieje, otworzywszy zamek podobionym kluczem i skradli różnego rodzaju bieliznę, oraz gotówkę w walucie akrańskie na ogółną sumę 30.000 mk.

2) Józefowi Gwóźdźkowi, zam. przy ul. Warszawskiej № 80 skradziono wicprzą wartości 25.000 mk. Dochodzenie w toka.

OFIARY

Na Plebiscyt Górnośląski po 1000 mk. złożyły apteki Białostockie: W. Hermanowskiego, Filipowicza i Moskalewskiego, Ajzensztadta Wilbaszewicza, Gesnera, Kuryckiego i Frausztetera, razem 7000 mk. Pieniądze zostały złożone do Banku dla Handlu i Przemysłu na rachunek Głównego Komitetu Plebiscytowego.

Sprostowanie

w ogłoszeniu zgubiono kopertę; zawierającą 18000 mk; zgubił nie Dr. Bomesz a adwokat Bomesz.

Pralnia przy ul. Kilińskiego 17

wyko ywa wszelkie obelunki przez znanego fachowca, który praktykował zagranicą w największych pralniach

Każdy obelunek zostaje wykonany oddzielnie. Bielizna pierze się podług najnowszego systemu i nosi się przez to o wiele dłużej. Proszę Szanowną publiczność o łaskawe przekonanie się. Ceny przystępne.

Z poważaniem SZAPIRO.

Apollo

POLA NEGRI

Wszczęświatowej sławy artystka w obrazie.

NIEWIERNĄ?

Wstrząsający dramat w 6-ciu aktach.

Dziś premjera

Dziś

serja 1 serja

wielkiego dramatu współczesnego w 2 serjach, pełny prawdy życiowej p. t.

W kajdanach małżeństwa

Anons!

Następny program: 21, 22 i 23 lutego

„W otchłaniach Londynu“

Cały czysty zysk wpływa na Plebiscyt na Górnym Śląsku.

KRÓLOWA EKRANU

nieporównana odtwórczyni daszy kobiecej

MIA MAY

w roli głównej.

Polsko-Baltyckie Towarzystwo Handlowe i Transportowe

Spółka Akcyjna

POLBAL

Oddział w Białymstoku.

Towarzystwo zelatwia wszelkie operacje, połączone z transportem ładunków morzem i lądem, specjalnie zorganizowane transporty z Gdańska, oraz Hamburga i Bremy przez Tczew, Grajewo, Gierby Pruskie i Białą. Oddziały na granicy polsko-romuńskiej w Ślasku — Żelazcu (granica polsko-romuńska) i Niepołokowcach (granica rumuńska polska).

Towarzystwo finansuje największe operacje handlowe; przeprowadza w irantowanie; zaliczki pod transporty, inkaso, asekurację od wszelkiego ryzyka. Towarzystwo posiada własne składy i bocznicę kolejową w BIAŁYMSTOKU, Warszawie, Jdańsku, Łodzi, Poznaniu, Bydgoszczy, Krakowie, Lwowie, agentury we wszystkich większych miastach Polski i zagranicy.

SPRZYMIERZONE T-wo OKRĘTOWE:

W Ameryce — Polish American Navigation Corporation, posiadające znane statki transatlantyckie „Kościszko”, „Pulaski”, „Wisła”, „Warszawa”, „Poznań”, „Kraków” „Gdańsk”.

W Anglii — Linja okrętowa „Park-Line” i „Co-ker-Line”.

ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU,

ul. Stenklewicza № 5, telefon № 202.

Zelatwia oprócz wyszczególnionych operacji, wysyłkę mafiatury w zbiorowych wagonach i bagażem do Warszawy, Krakowa, Lwowa i wszystkich miejscowości Polski.

Wydaje zaliczki pod te przesyłki, uskutecznia asekurację, inkaso na podobnych warunkach.

Oddział posiada własne składy i jest w stanie zamagazynować wszelką ilość surowców.

Wiesne automobile ciężarowe kursują Białystok — Warszawa — Łódź — Poznań.

Przy oddziale można nabywać asykaty na wyjazd do Ameryki.

Terminy w Białymstoku

Lipowa 18

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

Wojnowska

Jonke

Stier

ROZPORZĄDZENIE.

Na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 7 maja 1920 r. w przedmiocie ustanowienia maksymalnych norm szacunkowych dla wymiaru odszkodowań za zwierzęta, zabite z polecenia władz państwowych, lub padłe skutkiem szczyplenia, zarządzonych przez te władze (Dziennik Ust. Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 maja 1920 r. (Nr. 39 poz. 297), niniejszym ustanawiamy aż do odwołania następujące normy do wymiaru odszkodowań, a mianowicie:

1) za konie:

- a) za zrebęta do 1 roku cenę do 8000 mk.
- b) " " od 1 roku do 2 lat cenę do 15000 mk.
- c) " " od 2 do 3 lat cenę do 25000 mk.
- d) " konie robocze 3-letnie i starsze cięższego typu, wzrostu do 143 cm., cenę do 40000 mk.
- e) " konie robocze 3-letnie i starsze cięższego typu, wzrostu do 143 cm., cenę do 55000 mk.
- f) " konie szlachetne i aszlochietniane, z adowodnieniem pochodzenia cenę do 80000 mk.

Ogłery i klacze pełnej krwi (materiał hodowlany), co do których właściciele okażą się rodowodami norma odszkodowania wyznaczona w punkcie „f” może być podwyższona do 25 proc.

- 2) za mały cenę do 30000 mk.
- 3) " osły 10000 mk.
- 4) " białe powyżej 2 lat cenę do 40000 mk.
- 5) " woły i krowy cenę do 35000 mk.

Dla sztuk szlachetnych z adowodnieniem pochodzenia powyższa norma odszkodowania może być podwyższona do 25 proc.

- 6) " jałownik od pół roku do 2 lat cenę do 16000 mk.
- 7) " cielęta do pół roku cenę do 2500 mk.
- 8) " owcy i kozy cenę do 2500 mk.
- 9) " jagnięta i kozłeta cenę do 500 mk.
- 10) " urzodek chlewny za pud (16 kilo) żywej wagi cenę do 2000 mk.

Z dnem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą ustanowione przez p. Wojewodę Białostockiego dn. 26 maja 1920 r. normy szacunkowe dla wymiaru odszkodowań za zwierzęta, zabite z polecenia władz państwowych, lub padłe skutkiem szczyplenia, zarządzonych przez te władze (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 10 z dnia 6 lutego 1920 r. poz. 57).

W. z. Wojewody Kolek.

m. Białystok, dnia 8 lutego 1921 r.

1331

KOMUNIKAT.

Zawiadamia się Sz. publiczność, że przy tat. D. twię D. O. Gen. W. w Białymstoku został utworzony Referat pośrednictwa pracy i opieki nad żołnierzami (R. P. P. O.).

Właściciele firm, zakładów, warsztatów, i t. d., jakoteż kierownicy tychże, dla których nieobojętną jest kwestia odpowiedniego wyzyskania sił roboczych, dotychczas awicziowanych ogólnym obowiązkiem służby wojskowej, zechcą nadsyłać zapotrzebowania na wakujące siły fachowe i robocze wprost do R. P. P. O., Wydz. i Szt. Hotri Polski, które w miarę napływających z podległych Oddziałów Zgłoszeń będą najspieszniej i korzystnie załatwione.

Informacje pisemne każdorazowo i asne będą udzielane tamże zgłaszającym się interesantom każdego dnia o godz. 11—12.

Liezące na poparcie w tak ważnej akcji żywie nadzieję, że społeczeństwo takie, które tylekroć doło niezaprzeczone dwojdy zdrowej myśli i obywatelskich poczynań, że względu na dobro kraju, jakoteż w dobre zrozumianym własnym interesie, współpracę i dobrą wiałą chod w części przyczynisic do rozwiązania najbardziej palącego zagadnienia w państwie.

Dowódcą O. G. W. Białystok pakt. R. Bittner.

Ogłoszenie.

Wydział Administracyjny Oddziału Siedleckiego Dyrekcji Wileńskiej P. K. P. w Siedleach ogłasza przetarg na dzierżawę baletu III klasy na czas od 1-go kwietnia 1921 roku do 1 marca 1922 roku, na stac. w Siedleach.

Osoby, zyczące obiegac się o dzierżawę wyżej wymienionego baletu, winny składać oferty zaopatrzone naklejonym znakiem stemplowym w kwocie 10 ciał marek ze wskazaniem proponowanej rocznej kwoty dzierżawy w zabezpieczowanych kopertach do Wydziału Administracyjnego Oddziału Siedleckiego Dyrekcji Wileńskiej P. K. P. w Siedleach, dom kolejowy, Nr. 1 a (dawny budynek szpitalny) do godziny 12-cj dnia 15 marca 1921 roku. Na kopertach winien być umieszczony oprócz adresu napis: „Oferta na dzierżawę baletu na stacji Siedle III klasy”. Szemat omowy można oglądać w Wydziale Administracyjnym Oddziału Siedleckiego, dom kolejowy Nr. 1a, coiznienie od godziny 10-cj do 2-cj po południu, oprócz niedzieli i świąt.

Do oferty musi być dołączony kwit na złożone wadium w kasie Wydziału Rachunkowego Oddziału Siedleckiego w Siedleach, przy al. Florjańskiej 10, w wysokości 5.500 mk.

W razie nieprzyjęcia oferty przez kolej wadium kandydatowi na dzierżawę baletu będzie zwrócone, w razie zaś zrzeczenia się przez ofertanta podpisania umowy, wadium idzie na korzyść Skarbu Państwa. Jednocześnie Oddział Siedlecki Dyrekcji Wileńskiej P. K. P. zastrzega sobie prawo, że jeżeli osoba oferująca najwyższy czynsz dzierżawy nie jest zaufania godną ze względu polityczny, lub też nie daje gwarancji satysfakcyjnego prowadzenia przedsiębiorstwa ze względu na majatkowych lub osobistych, Oddział Siedlecki Dyrekcji Wileńskiej bez oglądania się na wynik postępowania licytacyjnego może oddać balet w dzierżawę z wolnej ręki najlępszemu zdanom jej kandydatowi.

U nowa, której rocznie czynsz dzierżawy będzie wynosił 30.000 mk. i więcej, będzie przelana do Ministerstwa Kolei Żelaznych na rozpoztrzenie i ostateczne zatwierdzenie.

Dyrektor Oddziału Siedleckiego
Dyrekcji Wileńskiej P. K. P.

335

ODPIS.

Dziennik Rozkazów Nr. 2, z dnia 18 stycznia 1921 r.

Zamiana klaczy wojskowych na wałachy.

Polecam wszystkim dowódcom samodzielnych jednostek wojskowych, aby w razie zwracania się do nich osób, pragnących zamienić klacze wojskowe na zupełnie odpowiednie do służby wałachy, wymiany takie przeprowadzali.

Wartość zamienionych koni protokółarnie stwierdzić winna wyznaczona Komisja w składzie 2 oficerów i lek. wet. Odpisy protokołów przesyłać do Dep. IV. M. S. Wojsk.

Za zgodność odpisu:

(—) Pułk Chodźko

Szef Wydziału IV. Sztabu.

1332

Dom Handlowy

BRONISŁAW PERŁOWSKI

Oddział Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Handlowo-przemysłowego

„Union Liberty Company“

Białystok, Lipowa 6, posesz i piętro

poleca po cenach umiarkowanych

Artykuły spożywcze:
Ryz, Miód sztuczny, Mleko skondensowane, Cykorje, Czekolade, Landryny, Marmelade, Margaryne, Zapalki, Świece i t. d.

Manufaktura:
Korty, Welny, Alpagi, Piócenka, Białyst, Szwitry, Jedwabie, Wosla, Celgi, Szewitry, Oxfordy, Surówki, Pończochy damskie, dziełne, skarpetki, Trykotowa bielizna i t. d.

S k ó r y :
Podszewowe, miękkie, chromy, gemzy, lakiery, pasy; obuwie męskie i damskie.

DETAŁ

1330

CPMOS

CANADIAN PACIFIC

ŻEGLUGA MORSKA

Adr. telegr.:
GACANPAC, Warsz.
WARSZAWA
Marszałkowska 117.
TEL 231-44.

D-r I. NEUMARK

Placogrodu
b. dyryktor Placogroduskiego Aletu-
rskiego szpitala wenerycznego.
Choroby weneryczne, skórne
i moczopłciowe. (606-914).
od 10—12 i od 3—5 p.p.
ul. Kilińskiego 111 (b. Niemcewicz).

Kupię maszynę do szycia, Wiadomość w Misji Amerykańskiej Y. M. C. A. Ulica Kilińskiego 116 pomiędzy godzinami 10 rano a 5 po południu. 1336

Zgubiono kartę powołania, dyplom - krzyż. Lit. Biał. Dyw. zaswiadczenie kompanii technicznej oraz gotówkę 494 mk Teofil Lasocki ul. Mazowiecka 59. Dokumenta zwrócić przez pocztę. 1334

Zgubiono kartę powołania i dowód osobisty na imię Kelman Frejdks Białokul. Mickiewicza 86. 1338

Skradziono kartę pobytu, za Nr 547 na imię Józefa Kancępolskiego, ul. Ciepła 11. 1339

Poszukuje się rutynowanych pracowników kancelaryjnych i maszynistyk. Zgłoszenie: Okręgowy Urząd Walki z Niechwa ul. Krzesławiecka 9. 1335

Poszukuje się zdolnego Kierownika-Kadrola. Zgłoszenia osobiste w godzinach urzędowych (od 9 do 15) u Kierownika Wydziału i Sztabu Ekspozytury D. O. Gen. W. w Białymstoku. Hotel Polski III piętro. 1301

Skradziono w Jasionówce u studenta m. dyccyn. Leonarda Borefa, paszport Polski, gotówkę 12.000 mk., srebrny zegarek, buty, instrumenty chirurgiczne i garderobę, ul. Białostockańska 6. 1300

Unieważnia się zagubioną kartę bezterminowego urlopu na imię Czyżewskiego i Stanisła wa wydaną przez P. K. U. Białystok na Nr 93. 1305

Zgubiono paszport niemiecki na imię L. Frydman ul. Polna 29. 1297

Zgubiono portfel zawierający paszport niemiecki na imię Jakuba Podrąblik i gotówkę 1250 mk. Znalazcę uprasza się zwrócić por tel i paszport. ul. Kaliska 4. 1298

Zgubiono paszport i kartę powołania na imię Aljka Rubina, ul. Nowy Świat 8. Zwrto za nagrodą. 1308

Sprawozdanie

w Dz. Biał. 32, 33, i 34, w rubryce „Ogłoszenia Drobne” było skradzioną kartę powołania za Nr 331 na imię Mendel Grodzkiński, winno być za Nr 232.

Dr. M. Kacnelson
Choroby weneryczne i skórne
Białystok, Kilińskiego 8
przyjmuje od 9—1; 4—7.

Została otwarta

pracownia sakien i kostjamów damskich, byłej praktykantki znanej firmy Herzego w Warszawie; robota wykonywa się podług Paryskiej mody. Posiadam dyplom Herzego. Ceny dostępne, ul. Stożeczna Nr 5, wejście z podwórza vis-à-vis sponionej fabryki Niemcewicza, niedaleko dworca Warszawskiego i ul. św. Rocha.

Z szacunkiem
Puchłowska

1337